

ONTDEK DE STAD EN DE MOOISTE PLEKJES IN DE OMGEVING

⦿ Top 10 selectie & insider tips

Verrassende ⦿ wandeltochten en autotochten

⦿ Inclusief gedetailleerde kaarten en uitgebreide plattegronden

Duidelijke ⦿ indeling op kleur

WAT & HOE

MECKLENBURG- VORPOMMERN

STAD & STREEK

Top 10
hoogtepunten
& INCLUSIEF
KAARTEN

Het 'MOOIE TIJDPERK' langs de Oostzee

Witte droomvilla's, houten pieren die ver in zee steken en strandkorven waarin je kunt verdwijnen. Maar ook wandelpromenades, muziekpaviljoens en casino's. De badplaatsen langs de Duitse Oostzeekust stralen ouderwetse grandeur uit. Soms een kwestie van vergane glorie, maar veel vaker dik in de verf en klaar voor een mooie toekomst.

Waar een schitterend gebouw als het Scheveningse Kurhaus omringd wordt door lelijke nieuw- en hoogbouw, lijkt de **Bäder Architektur** van Mecklenburg-Vorpommern nauwelijks aangetast door de moderne tijd. Veel gebouwen hadden aan het eind

van de DDR-periode wel een ingrijpende opknappbeurt nodig, maar de contouren waren nog altijd als in de 19e eeuw. Dus toen het met de komst van westerse toeristen de moeite waard werd om de badplaatsen nieuwe allure te verschaffen, stonden hotelketens, projectontwikkelaars en plaatselijke ondernemers snel klaar met hun plannen. Nog altijd kent bijna elke badplaats wel een of meer ooit prachtige gebouwen met afbladderend pleisterwerk, gebroken ruiten en hoog opschietend onkruid, maar het lijkt een kwestie van tijd tot zich ook hier een nieuw hotel of restaurant gaat vestigen.

De 'belle époque' van de Duitse Oostzeekust ontstond rond de eeuwwisseling van de 18e naar de 19e eeuw. In die tijd ontdekte men de **heilzame werking** van het baden in zee en laste de aristocratie regelmatig een verblijf aan zee in hun drukke

Het strand van Binz met op de achtergrond Hotel Kurhaus

programma in. De bakermat van de kuurtraditie werd Heiligendamm (► 42), naar zeggen de oudste Duitse badplaats. Hertog Friedrich Franz I stichtte de plaats in 1793 en liet in een halve cirkel aan zee een reeks classicistische witte gebouwen neerzetten. Het vlak erachter gelegen Bad Doberan (► 44), waar de hertog zelf zijn paleis had, fungeerde als **culturele achtervang**. Hier konden de kuurgasten naar het theater en de paardenrennen, hier konden ze wandelen in het groen. In de loop van de decennia erna ontstonden overal langs de kust en op de eilanden badplaatsen voor de rijken. Men nam zijn intrek in een witte villa of een kuurhotel aan zee en bleef er, soms maandenlang, als de gezondheid dat vroeg. De fraaiste voorbeelden van de 19e-eeuwse **badcultuur** vind je op Rügen: Binz (► 95) en Sellin (► 104), en op Usedom: de Kaiserbäder (► 74).

In het kielzog van de rijken kwa-

men de **kunstenars** naar de kust. Zo maakte de schilder Caspar David Friedrich zijn *grand tour* niet naar het gebruikelijke Italië, maar naar Rügen. Toen de wegen beter en geïsoleerde eilanden bereikbaar werden, ontdekten kunstenaars de betoverende lichtval en de schilderachtige huizen van Ahrenshoop op Fischland-Darß-Zingst (► 62) en het eiland Hiddensee (► 68). Nog altijd heerst op deze plekken een artistiek klimaat.

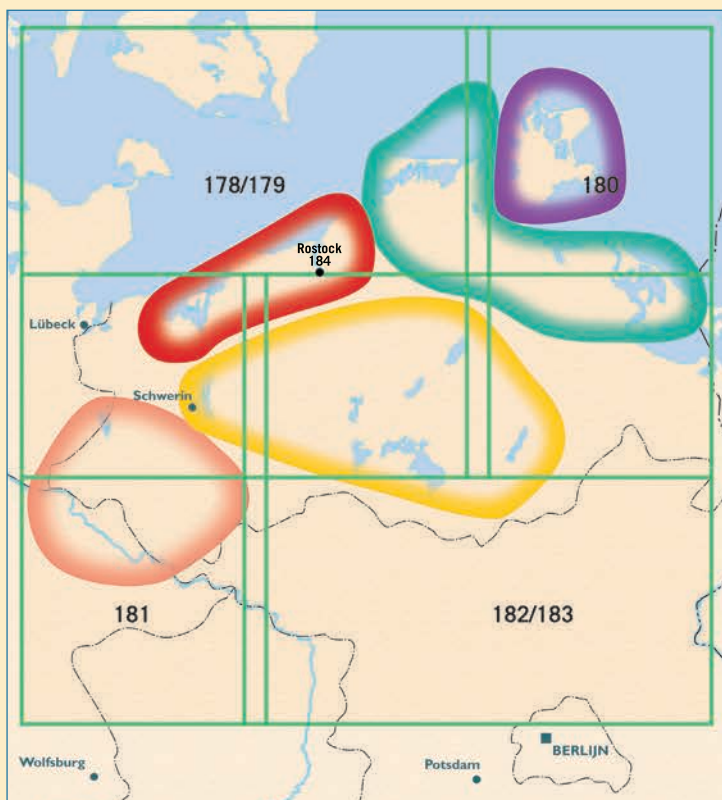
Flaneren deden de badgasten niet alleen op de groene wandelpromenades langs het strand. Al snel staken **houten pieren** honderden meters de zee in en kon men daar wandelen en op bankjes zitten, terwijl een zeebriesje het gezicht verkoelde. Tegenwoordig kan geen enkele zichzelf respecterende badplaats nog zonder *Seebrücke*. Rondvaartboten leggen er aan, liefhebbers werpen hun hengel over de reling, wandelaars genieten er van het uitzicht. En soms kun je er iets eten en drinken. De pieren met een stijlvol **paviljoen** zijn de mooiste van Mecklenburg-Vorpommern. Je vindt ze in Sellin (► 104) en Ahlbeck (► 74).

‘De pieren met een paviljoen zijn de mooiste van Mecklenburg-Vorpommern’

TJOEKETJOEK

Twee spoorlijnen hebben we te danken aan de vorstelijke eigenzinnigheid om een badplaats landinwaarts te bouwen en de badgasten per trein naar zee te vervoeren. Van Bad Doberan naar Heiligendamm (en Kühlungsborn) rijdt sinds 1886 stoomtrein Molli (► 44), en van Putbus naar Binz (plus Sellin en Göhren) rijdt sinds 1895 ‘der Rasender Roland’ (► 97).

Waar vergelijkbare spoorlijnen in de tweede helft van de vorige eeuw het loodje legden, stormen Molli en Roland nog altijd fluitend door het landschap.

Regionale kaarten

-----	Internationale grenzen		Bebouwde kom/Stad
-----	Provinciegrenzen		Ander dorp
	Hoofdroute		Dorp
	Hoofdweg		Interessante bezienswaardigheid
	Andere wegen		
	Nationaal park / Beschermd natuurgebied		

Stadsplattegrond

	Hoofdweg		Informatie
	Andere weg		Belangrijk gebouw
			Interessante bezienswaardigheid

178

5

4

1

nt

B

C

B

C

B

C

A

B

C

E

Even oriënteren

De kuststrook van Mecklenburg herbergt traditie, natuurschoon en onvervalst strandplezier. Met twee historische Hanzesteden, het oudste zeebad van Duitsland, een barok slot en grafkelders uit de steentijd vind je hier als liefhebber van geschiedenis hier veel van je gading. Een prachtig eiland en enkele badplaatsen vol vertier zorgen ervoor dat ook rust en sportieve activiteit ruim voorhanden zijn.

De geschiedenis ligt op straat in Hanzestad Wismar, waar de andere Hanzestad uit de regio, Rostock, vooral is doorontwikkeld als havenstad en een kosmopolitische sfeer te bieden heeft. Ook de badplaats Heiligendamm kent zo'n internationale sfeer. Hier kwamen vroeger de groten der aarde kuren en baden. En de eerste bouwheer van slot Bothmer in Klütz was degene die als Brits premier het beroemde 'Downing Street 10' liet bouwen en inrichten.

Intiemer is de sfeer in plaatsen als Bad Doberan, waar stoomrein Molli als een gezellig klingelende tram door de straten rijdt. Of in de bossen bij Grevesmühlen, waar tussen de bomen gave hunebedden te vinden zijn uit de steentijd. Ook badplaatsen als Boltenhagen, Rerik en Graal-Müritz hebben hun kleinschalig karakter weten te behouden.

Wandelaars, fietsers en watersporters kunnen hun hart ophalen in deze kuststrook. De Europese kustroute is goed gemarkeerd en het wegdek wordt keurig bijgehouden. Op Insel Poel zijn tal van wandel- en fietsroutes uitgezet en op vele plekken kun je kano's, surfplanken en zeilboten huren.

Verder ontdekken

- 1 Boltzenhagen ▶ 48
- 2 Klütz en Slot Bothmer ▶ 48
- 3 Grevesmühlen ▶ 49
- 5 Insel Poel ▶ 49
- 6 Rerik ▶ 49
- 9 Warnemünde ▶ 50
- 11 Graal-Müritz ▶ 50
- 12 Openluchtmuseum
Klockenhagen ▶ 51

★ Hoogtepunten

- 4 Wismar ▶ 40
- 7 Heiligendamm ▶ 42
- 8 Bad Doberan ▶ 44
- 10 Rostock ▶ 46

Grote foto: Zicht op Wismar
Onder: Oud huis in Rostock

Achter het IJZEREN GORDIJN

Sinds 1990 is Mecklenburg-Vorpommern een deelstaat van de Bondsrepubliek Duitsland. De veertig jaar dat het gebied bij de socialistische DDR hoorde, zijn echter nog niet uitgevlakt. Wat is er over van de jaren achter het IJzeren Gordijn? En wat merk je daar als toerist van?

Tussen Lübeck en Wismar passeer je de vroegere grens

De geschiedenis in een notendop. Na de Tweede Wereldoorlog deelden de geallieerden Oost-Duitsland op in vier bezettingszones. De bekoelde relatie tussen het Westen en Rusland leidde al snel tot een 'koude oorlog' en de oprichting van de DDR, die zich letterlijk afsloot van het Westen en aansluiting vond bij het Oostblok. Privé-eigendom werd opgeheven, **land onteigend** en de economie gepland in vijfjarenplannen. Miljoenen inwoners vluchtten via West-Berlijn naar het Westen, maar met de bouw van de Berlijnse Muur werd die route in 1961 afgesloten. Pas de *glasnost* (openheid) en *perestrojka* (herstructurering) van Sovjetleider Gorbatsjov opende vanaf 1985 de poort.

PRO EN CONTRA DDR

Dat het leven in de DDR niet altijd zo slecht was als men in het Westen geneigd is te denken, bleek in 2003 uit de vrolijke film *Goodbye, Lenin!*. Een tragikomedie vol (n)ostalgie naar *Spreewaldgurken* en *Rotkäppchensekt*. De film gaf een ideaalbeeld dat nooit had bestaan, al bleken in de loop der jaren heel wat 'ossi's' heimwee te hebben naar de sociale zekerheid van de DDR. Het evengoed grimmige beeld van de DDR stond later centraal in de films *Das Leben der Anderen* (2006) en *Barbara* (2012). Waarin een Berlijnse regisseur dag en nacht wordt afgeluisterd door een medewerker van de Stasi en een kritische arts verbannen naar het platteland.

Tegen het eind van dat decennium brak de Muur in stukken en konden Oost- en West-Duitsland **herenigd** worden.

Grauwe betonnen woonkazernes zijn in in vele plaatsen nog te zien en historische panden wachten op een opknopbeurt, nadat ze als collectief eigendom in de DDR verwaarloosd en uitgewoond geraakt waren. Maar

Trabantjes zijn populair

wat is er al veel gebeurd en wat worden overal **monumentale gebouwen** gerestaureerd! Onder het stof vandaan komen prachtige historische binnensteden tevoorschijn, niet ontsierd door de vernieuwingsdrang die in het Westen zo veel lelijkheid heeft opgeleverd. Ook de natuur is in Mecklenburg-Vorpommern opvallend **onaangetast**. Niet alleen lieten grootindustriëlen het gebied altijd links liggen, ook waren in de DDR-tijd veel natuurgebieden niet toegankelijk, omdat er militaire oefenterreinen waren of omdat de partijtjop er vakantie vierde. Nu mogen toeristen er komen en treffen ze er uitgestrekte bossen, heidevelden, meren en moerassen aan.

En dan is er nog de knipoog, waarmee de bewoners terugkijken op de DDR-tijd. Felgekleurde **Trabantjes** rijden trots rond en overal knappen leden van Trabant-clubs hun kunststofauto's met veel liefde op. Zelfs de Trabant-cabrio is signaleerd! En in Wismar kun je DDR-sfeer opsnuiven in **Café Volkskammer**, waar de 'zes wonderen van het socialisme' nog altijd aan het raam geplakt zijn (► 41).

DDR-MUSEA

Twee musea in Mecklenburg-Vorpommern houden de herinnering levend. Het **Grenzhus** is een voormalige grenspost tussen Oost en West, gelegen in het dorpje Schlagsdorf, waar de inwoners ooit gescheiden werden van hun bureu. Bezoekers ervaren hier het bestaan door de ogen van een gewone burger, een grenssoldaat en een vluchteling. Ook gaat de expositie in op de vroegere tweedeling: sociale zekerheid in de DDR versus vrijheid in de BRD (✉ **Neubauernweg 1** ☎ **038875-20326**; www.grenzhus.de 🕒 **Dagelijks 10-16.30 uur** 📍 **Gemiddeld**). In **Bunker 302** kom je terecht in een nucleaire bunker uit de tijd van de koude oorlog. Je beleeft een gesimuleerde atoomoorlog, te midden van militairen, hoort hun bevelen en hun gebeden. De laatste tien seconden worden afgeteld... (✉ **Eichentalerweg 7, langs de A20 (Rostock-Grimmen) tussen Lindholz en Tribsee** ☎ **038320-649866**; www.bunker-302.de 🕒 **Za-do 10.30-18 (apr-okt, daarbuiten op afspraak)** 📍 **Gemiddeld**).

2 FISCHLAND-DARß-ZINGST: rondje Ahrenshoop

Wandeling

AFSTAND 6 km **DUUR** 2 uur

BEGIN- EN EINDPUNT Kurverwaltung, Kirchnersgang 2 in Ahrenshoop (achter strandovergang 12) 📍 179 E4

Kunstenaren ontdekten aan het eind van de 19e eeuw de schoonheid van het vissersdorp Ahrenshoop op de grens van Fischland-Darß. Niet alleen de lichtinval, ook het fraaie strand, de 'Bodden' tussen het eiland en het vasteland en de romantische rietgedekte huisjes. Een rondwandeling verbindt deze elementen met elkaar.

De wandelroute voert over goed begaanbare wandel- en fietspaden. Alleen het laatste stuk loop je eerst een eind langs de wat brokkelige

steile oever boven zee en later over het rulle zandstrand. Onderweg kun je regelmatig genieten van prachtige vergezichten. Trek dan ook ruim de tijd uit voor deze tocht. Tip: maak de wandeling vroeg in de ochtend of tegen de avond.

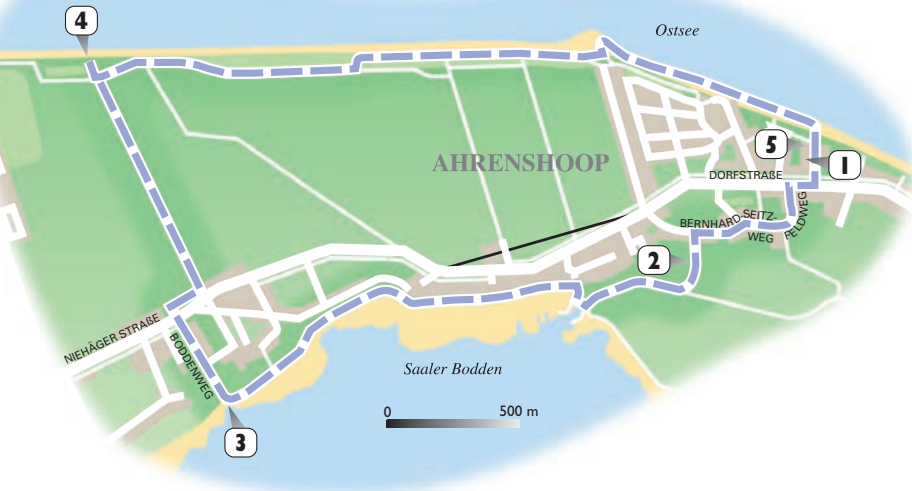
Dan is de lichtinval op zijn mooist.

1-2

Ga, als je met je rug naar de ingang van de Kurverwaltung staat, rechtsaf en in de Dorfstrasse opnieuw rechtsaf. Steek de weg over en sla links af de Feldweg in. Na een bocht naar

'Gouden uurtje' op het strand van Ahrenshoop

rechts eindigt de bestrating en wordt de weg onverhard. Houd bij een Y-splitsing rechts aan, richting Neues Kunsthaus. Houd na een bruggetje over een nauwelijks zichtbaar watertje opnieuw rechts aan en negeer een volgende weg naar rechts. Je loopt op de Bernhard-Seitz-Weg en passeert fraaie rietgedekte huizen met kleurige muren. Sla na het **Altes Kapitänshaus** en het ernaast gelegen roodgepleisterde huis nr 8 links af, een smal wandelpad langs een bomenrij in.

2-3

Je komt uit op een open veld, waar je het pad met een bocht naar rechts volgt. Ga op een verhard pad rechtsaf en verderop bij een Y-splitsing links, een ruitpad richting **Hafen Althagen**. Dit pad eindigt voor de schilderachtige en beschutte haven aan de Saaler Bodden. Sla voor het water rechts af en ga voorbij het restaurant opnieuw naar rechts, de bestrate weg op. Ga vlak voor het Bodden-Haus linksaf een

fiets- en wandelpad op. Dit smalle pad volg je zo'n 1,5 kilometer. Links zie je door de lage begroeiing heen regelmatig de Bodden, rechts zijn (vaak verscholen in het groen) mooie huizen te zien. Vlak voor een bruggetje gaat het pad naar rechts.

Even rusten

Twee horecagelegenheden onderweg zijn de moeite van een pauze waard. In de haven van Althagen heb je vanaf het terras van het Räucherhaus (► 82) een schitterend uitzicht over het water en kun je genieten van gerookte vis (en tal van andere lekkernijen). Terug in Ahrenshoop is het goed bijkomen in het vriendelijke café Pieni (► 82), waar je geniet van ontbijt, goede koffie met taart en warme Flammkuchen.

In vijf dagen

Het aantal bestemmingen in dit deel van Mecklenburg-Vorpommern is niet eens zo groot. Toch heb je voor het gebied zeker vijf dagen nodig om alle plekken op je gemak te bekijken en tijd over te houden voor een wandeling, fietstocht of zonnebad. De afstanden zijn vrij groot en, zelfs als je er met de auto heen gaat, het verkennen van drie eilanden kost relatief veel tijd.

Dag 1

's Morgens

Begin je bezoek aan de oostelijke Oostzeekust met **1 Ribnitz-Damgarten** (► 77). Vanaf de kerktoren kijk je uit over het Boddenlandschap, dat je ook met een rondvaart kunt bezoeken. Lunch aan de haven.

's Middags

Na de lunch rijd je naar **2 Fischland-Darß-Zingst** (► 62), de drie eilanden die niet alleen met elkaar maar ook met het vasteland verbonden zijn. Na een bezoek aan Wustrow overnacht je in Ahrenshoop.

's Avonds

Ahrenshoop is uitgangspunt van een wandeling langs kunstenaarshuizen, de Boddenkust en de Oostzeekust (► 160). De tocht is extra mooi bij avondlicht.

Dag 2

's Morgens

Over de eilandweg rijd je langs de badplaatsen Prerow en Zingst naar het weer op het vasteland gelegen **3 Barth** (► 77).

's Middags

In de loop van de middag rijd je naar **4 Stralsund** (► 65). Maak een stadswandeling en neem een kijkje bij de levendige haven.

Dag 3

's Morgens

Vanochtend kun je nog een museum bezoeken of de toren van de St. Marienkirche beklimmen.

's Middags

Aan het eind van de ochtend of begin van de middag neem je de veerboot naar **5 Hiddensee** (links, ► 68). Neem hier je intrek en verken het eiland te voet of per fiets.

Dag 4

Overdag

Aan het eind van de ochtend vaar je terug naar Stralsund en rij je, eventueel via **6 Grimmen** (► 78) en **7 Griebenow** (► 78), naar **8 Greifswald** (► 71).

's Avonds

Maak een avondwandeling door Greifswald of rijd naar de bijna aan de stad vastgeklonken haven Wieck en kloosterruïne Eldena.

Dag 5

's Morgens

Via het charmante stadje **9 Wolgast** (► 78) rijd je **10 Usedom** (boven, ► 74) op.

's Middags

Geniet van de gemoedelijke badplaatsjes en de uitgestrekte natuur op Usedom. Neem je intrek in een van de meest oostelijk gelegen badplaatsen: Heringsdorf of Ahlbeck.

's Avonds

Een uitstekende plek om van het strand, de zee en de ondergaande zon te genieten is het paviljoen op de pier van Ahlbeck.

MECKLENBURG-VORPOMMERN

- Duidelijke indeling op kleur
- Uitgebreide plattegronden en gedetailleerde kaarten
- Verrassende wandeltochten
- Top 10 hoogtepunten

Romantische villa's aan zee, krijtrotsen en elegante paviljoens sieren de Oostzeekust van Mecklenburg-Vorpommern. Het binnenland is uitnodigend en met

duizenden kilometers aan wandel-, fiets- en vaarroutes, bijzondere logeeradressen en gemoedelijke kroegjes is de streek een onvergetelijke bestemming.

www.watenhoe.nl

NUR 512

9 789021 556345

VOOR ELKE REIZIGER DE JUISTE GIDS

STAD & STREEK

Een complete gids voor een vakantie waarmee je zowel de steden als de mooiste plekjes in de omgeving kunt ontdekken.

HOOGTEPUNTEN

Een compactere gids met de belangrijkste insider tips en 'must see' plekken van een regio.

STEDENTRIP

Een handzame gids met alle hoogtepunten en plattegronden voor als je graag alleen een stad bezoekt.

TAALGIDS

Onmisbaar voor als je een taal probeert te begrijpen en te gebruiken.

